

Іздрик Юрій Романович

Життя та творчість

Юрій Романович Іздрик — український прозаїк, поет, культуролог, автор концептуального журнального проекту "Четвер" — народився 16 серпня 1962 року в Калуші (Івано-Франківська область).

Батько Роман Андрійович молоді роки провів у селищі Грем'ячинськ Пермської області, куди вони (шестеро дітей) були заслані з матір'ю, а їхній батько отець Андрій Іздрик перебував в ув'язненні у сталінських концтаборах.

Юрій Іздрик у школі вчився на відмінно, любив математику, грав у шкільному ансамблі. Тоді ж почав цікавитися літературою: читав Всеволода Нестайка, Степана Руданського, О. Купріна. У 14 років написав перші вірші, щоправда російською мовою. Особливу роль у літературній творчості митця відіграв чотиритомник Хемінгуей, котрий став "першим підручником справжньої української літературної мови" і дав зрозуміти, "що всі речі, всі емоції, всі переживання, все взагалі можна передати своєю рідною мовою". Ю. Іздрик також закінчив музичну школу по класу віолончелі та фортепіано, самотужки опанував гру на гітарі та мандоліні. По закінченні школи вступив на навчання у Львівський політехнічний інститут на механіко-технологічний факультет. У студентські роки вивчав історію мистецтва, відвідував публічні лекції з мистецтвознавства, грав у рок-гурті, брав участь у постановках самодіяльного студентського театру.

Закінчивши університет у 1984, Юрко Іздрик почав працювати інженером на Івано-Франківському заводі автоматизованих ливарних машин (1984-1986), згодом — у Калуському науково-дослідному інституті галургії (1986-1990).

Наприкінці 80-их письменник активно включився у мистецьке життя: брав участь у численних офіційних та неофіційних мистецьких акціях, виставках, співпрацював з обласною комсомольською газетою. У 1989 розпочалася історія легендарного журналу — "Четвер". Перші два номери були самвидавними. У 1990 на одному з мистецьких заходів (під час підготовки бієнале "Імпреза", що відбулося в Івано-Франківську) Іздрик познайомився з Юрієм Андруховичем, що стало визначальним у житті автора. Юрко запропонував Андруховичу разом випускати "Четвер", на що той одразу ж погодився. Кілька років митці працювали над журналом разом. Дружні стосунки Ю. Андрухович та Ю. Іздрик підтримують до сьогодні.

Перші твори письменника з'явилися друком у самвидавних випусках журналів "Четвер" та "Відрижка" (Польща). В останньому надруковані перші вірші. У "Четверзі" були опубліковані цикл оповідань "Остання війна" та поетичний цикл "Десять віршів про Батьківщину". Після появи перших творів дехто з критиків вважав, що "Іздрик — це фікція, псевдонім Андруховича". Це й не дивно, адже у деяких творах Іздрика, Андруховича, а також Прохаська перегукуються певні сюжети, герої та навіть фрази, що й об'єднує та вирізняє творців "станіславського феномену" своєю оригінальністю. З

часом Юрко Іздрик заявив себе як неординарний митець і ні про який плагіат вже мова не йшла.

Після літературного дебюту митець ненадовго перериває письменницьку творчість. Окрім редакції "Четверга", Іздрик починає активно займатися малярством (1990-1994). Про це свідчить участь у численних художніх виставках: "Провінційний додаток № 2" (1991), "Пасаж-1" (1992), "s-об'єкт" (1993), бієнале "Імпреза" (1993), "Дні сучасного мистецтва у Львові" (1994), "Повернення в Калуш" (1994) та ін. Поміж цим займається художнім оформленням книжок (збірка Ю. Андруховича "Екзотичні птахи і рослини") і журналів. Проводить персональні виставки — "Kschenkitsch" (1990, Івано-Франківськ), "Колекція" (1993, Івано-Франківськ, Львів, Чернігів), "Іздрик: живопис, графіка, трансильванія". Власне, ті чотири роки новонавернений художник заробляє на життя своїми малюнками: роботи користувалися популярністю й зараз знаходяться в приватних колекціях та галереях України, Польщі, Німеччини, Австрії, Іспанії, США, Таїланду. Втім Ю. Іздрик поступово повертається до письменницької діяльності. Деякий час захоплюється театром, пише інсценівки "Цвіркун на запічку" (за Діккенсом), "Над прірвою у житті" (за Селінджером), за якими Чернігівський обласний молодіжний театр на початку 90-их створив вистави, а також на сцені цього ж театру Юрко Іздрик був співавтором, ініціатором та виконавцем у проекті "Адаптація".

У 1994 митець остаточно повертається до літературної творчості та діяльності. Автор "вийшов з підпілля", й у журналі "Сучасність" з'явилася перша "легітимна" публікація повісті "Острів Крк" (1994). Критика позитивно оцінила цей твір, і згодом він з'явився у польському перекладі на шпальтах журналу "Literatura na świecie" та окремою книгою у 1998 під назвою "Острів Крк та інші історії".

У перервах між написанням книг Ю. Іздрик співпрацює з газетою "День", продовжує редагувати "Четвер", займається музикою (проводить фортепіанний концерт № 1 ("Імпреза-93"), фортепіанний концерт № 2 (персональна виставка в Івано-Франківському художньому музеї), створює музичні цикли на вірші Анни Кирпан та Юрія Андруховича.

Справжнім злетом у літературній творчості Юрка Іздрика став роман "Воццек" (1998), у якому автор по-справжньому розкрив своє обдарування.

У 2000 світ побачив наступний роман "Подвійний Леон". Окрім роботи над виданнями, Іздрик продовжував працювати над редакцією "Четверга". У 2004 з'являється принципово новий роман у новелах "АМтм". У 2008 з'явився останній 30-ий номер журналу "Четвер", видавництво якого поки що призупинено. У 2009 видається збірка есеїв та шкіців "Флешка 2GB" та "ТАКЕ", за яку автор отримав нагороду "Книга року Бі-Бі-Сі 2009". У 2011 письменник представив книгу "Underwor(l)d" ("Підземелля") — поезії, есе та колажі. 2013 у Львові друком вийшла поетична збірка "Іздрик. Ю", тексти якої публікувалися раніше у блозі автора "Мертвий щоденник".

Тривале метання поміж музикою, візуальним мистецтвом і літературою на сьогоднішній день вирішується на користь першого, хоча Ю. Іздрик продовжує писати вірші та працює над виданням вуличного журналу "Просто неба". Вже другий рік

поспіль Ю. Іздрик займається спільним музичним проектом з поетом та музикантом Григорієм Семенчуком "DrumТІатр".

У 2014 під час перебування на Міжнародній стипендії для поетів і перекладачів поезії Meridian Czernowitz у Чернівцях разом із журналісткою і культурним критиком Євгенією Нестерович та фотографом Олександром Населенком розпочали роботу над медіапроектom Summa. Медіаскладова цього проекту передбачає постійне спілкування авторів з аудиторією. Активні учасники мають всі шанси на співавторство. Кінцевим продуктом "Summa" мала би бути однойменна книжка.

Письменник добре знайий як і представник "станіславського феномену" Станіславський феномен — своєрідного мистецького угруповання літераторів Івано-Франківської області, — творці якого найповніше втілили український варіант постмодернізму у своїй творчості. За нетривіальним визначенням самого Іздрика, для "франківського феномена" притаманне прагнення ввібрати в себе всю культуру останніх ста років, двері до якої, ще недавно зачинені (хоч і не щільно), раптом широко відчинилися.